

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՆԱՅԱՐԵՐԵՐ
ՀԱՍՏԱՆԻ ԱՅՆ ՍԱՄԲՈԴՐ
ՑԵՆԵՐԵՐ

1921

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

№2
1929

1929

ତଥାବତୀଲୀ

ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମହିନେ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ

ନଂ 2

୩୦୯୧୯୬୦.

1. 25 ତଥାବତୀଲୀ, —ଲ୍ୟୁସି ବ. ଫ୍ରେଡେଲୀ	1
2. ଆତିକା କାନ୍ଦମେଠୀ, —ବ. ପ୍ରତାପିନ୍ଦ୍ରଲୀ	2
3. ନିଃମିଳି ଅବାଲ୍ଲାହା, —ଲ୍ୟୁସି ଡ. ଜ-ବୀ	7
4. ପିବିଶୀଳି, —ଅଲିନ ପାତ୍ରଶ୍ଵାଲୀ	8
5. ଶାଶ୍ଵତାଖ୍ୟତ ସାହୀନବିଦୀ ପାଶାକାନ୍ଦୀବିଦୀ 8 ପାତ୍ରା, —ବ.	9
ଲ୍ୟୁସାର୍ହିସାମିଦିବ	13
6. ନିଃମିଳି ପାତ୍ରାଲୀ ଆମ୍ବାତୀ, —ଅଲ. ପାତ୍ରରଙ୍ଗାମିଦିବ	15
7. ନିଃମିଳି ପାତ୍ରାଲୀ 1. ପାତ୍ରାଲୀ ପିଟ୍ରାବିଦି; 2. ପ୍ରେଲ୍‌ମ୍ବର୍ବିର୍ଜିନ ମନ୍ଦ୍ରା; 3. ବେମିର୍ଜେ ପାତ୍ରରଙ୍ଗାମିଦିବ; 4. ପ୍ରେଲ୍‌ମ୍ବର୍ବିର୍ଜିନ ପାତ୍ରରଙ୍ଗାମିଦିବ; 5. ପ୍ରେଲ୍‌ମ୍ବର୍ବିର୍ଜିନ; 6. ପ୍ରେଲ୍‌ମ୍ବର୍ବିର୍ଜିନ ପାତ୍ରରଙ୍ଗାମିଦିବ	17
8. ଆମ୍ବାତୀ ପାତ୍ରାଲୀ ମନ୍ଦ୍ରାମାରା (ପ୍ରେଲ୍‌ମ୍ବର୍ବିର୍ଜିନ) —ବ. ବ-ବୀବ	21
9. ପାତ୍ରାଲୀ ପିବିଶୀ, —ଲ୍ୟୁସି ପାତ୍ରରଙ୍ଗାମିଦିବ	25
10. ପାତ୍ରାଲୀ ପିବିଶୀ ଆମ୍ବାତୀ, —ପାତ୍ରାଲୀ ଲ୍ୟୁସିପାତ୍ରାଲୀ	27
11. ନିଃମିଳି ପାତ୍ରାଲୀ ପାତ୍ରାଲୀ ପାତ୍ରାଲୀ	30
12. 25 ତଥାବତୀଲୀ, —ମୁସିର୍ଜା ପାତ୍ରା ପାତ୍ରାଲୀ ପାତ୍ରାଲୀ, ପାତ୍ରାଲୀ ପାତ୍ରାଲୀ ପାତ୍ରାଲୀ ପାତ୍ରାଲୀ	32

1929 ମ.

“ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ

ଦ୍ୱାରାହିକ୍ଷାର୍ଜେ ଶ୍ରେଣିସମନ୍ତ୍ରେରୀ!

25 თებერვალი

დღეს მშრომელთა საქართველო
წითელ აღაძეს მართავს ზევით,
და მისი შეკვეთისთვის
მოკისებახობს შექმნა ფუნქციებით.

დღეს თავდასხისის ზეიძეს იხდის
საუკარელი ჩანა, მარკე,
ბორკილები დამსხვრია,
აღარ არის მკლოვიდორე.

ხალხი მწეობრიდ სიმღერებით
მოდის აღამართული,
და ქუჩებზე მშრომელების
ზეიძია გამართული.

ბავშთა გუნდიც დარაზმეული
მოჭყენია ქუჩებს, ძევლის,
და მდერიან: „გაუმარჯოს
საბჭოების საქართველოს“.

ხიმონ. წიგვალი.

პატირა პორნეიცი

ა.

— ბლიო!

ასე ქმახოდენ მას...

ეს იქო პატარა კორნეტი, ან ლეგიონის სამხედრო ორკესტრის უკელაზე პატარა მეტუსითმე, კორნეტზე დამკვრელი...

— კინა? საიდან?

— კინა და ომოდი... ქუჩაში ნაპოვნი...

— როგორი?

— როგორ და...

სამხედრო კომისარმა დაიწუო ამის თქმა; ის ძღტაცებით დაპარაკობდა.

ლეგიონის ახლად დანიშნული უფროსი სიამით უხმენდა.

ეს იქო შტაბის პატარა ოთახში.

ლეგიონი აღლუმზე გასასვლელად ქმადებოდა... წითელარმია-ლები ბრძანების ელოდენ... ორკესტრი წინ იდგა...

წინ იდგა ალიოდ, რომელსაც ფანჯრიდან უურებდენ ჩვენი მოსაუბრები...

ლეგიონება დაიწუო ალიოს ამის გამოყითხა, და სამხედრო კომისარიც არ დაჩარდა საუბარს...

ალიო პატარა ჩემქებს აბაკუნებდა თოვლზე, რომ ფეხები არ და ჭროდა...

— ამ ორგვესტრიძი უმრავლესობა ქუჩაში შეკრებილი ობილი ბიჭებია, რომელიც შეაგროვა გასაბჭოების პირველ წელს ვე ჩვენმა დაუიოხმა, და ამხანაგი ღოლინიც შეუდგა მათ გამრთვნის, როგორც კარგი მემუსიკე და მეთაური. ალით კი მე კიბოვე, აგრ, ჩვენი უაზარმის კუთხები, ღვევითი მედინა რომ დავიწევთ, მაშინ; ის ღვევითი იმშილა...

ბ.

ეს იუო თებერვლის დამდევს...

ჯერ კიდებს ციოდა...

თოვლი ფიჭვებდ ცვიოდა...

ქართ ქროდა...

ეინჯიანი ზამთარი იდგა...

უმწეო დღეუბი ჩამოწეა...

ახალგაზრდა ქართული წითელი ლამჭის შექმნა დიდის ხა-
აისით ტარდებოდა...

— ძია, ძაჩექეთ რამე. მცივა, მმია...

და, ამ სიტყვებთან ერთად, ხელი გამომიწოდა მორცხვად იმ ბაჟშია, რომელსაც ხშირად კხდავდი ხოლმე ჩვენი უაზარმის წინ, ალაუეაფის კარებძი ატუწევდს.

— ვისი ხარ, ბიჭენი? — მივუალერსე.

— ობილი კარ...

— რა გმიან?

— ალით.

და ამ დღიდან ის ხშირი სტუმარი შეიქნა ჩვენი უაზარმის.

ღვევითი ივისრა მისი აღზრდა.

მონებაში, ფეხშიძევლად მოსიარულე, შეიმოსა...

მის სიხარულს საზღვარი არა ჟეონდა, როცა პატარა ფარავა
და ჩემები ჩააცვეს...

ის იუო ეველაზე პატარა ბრძივლი... წითელი უაზარმა, რო-
გორც სწავლის პერა, მისი აღზრდის ხეოლი შეიქნა.

მან ისწავლა წიგნი...

ლეგიონის კლუბში ხძირდა გამოდიოდა, სცენაზე დაქსებს კითხულობდა, პიესებში პატიორა როლებს ასრულებდა; ის კედლის გაზეთშიც შეტანილი წერას, ხატავდა ხურაოვნებს, ნიჭიერი გამოდგა...

ლეგიონის რომ არ კრიუნდა მასტენ, ვინ იცის, რა გამოვიდოდა ქუჩაში ხეტიალით. მართლაც რომ ასეთი აღზრდა მისი და აღმიანიდან გახდომა მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლებას შეეძლო, რომელიც ასე პატიონობს ბავშვებს...

წარმოსითქა ლეგიონის თავშა.

8.

— აღით, რა გინდა, რომ გამოსვიდე? რა უფრო კურის ისწავლო?

ეს კითხე პარკელად, როცა ვიშვილეთ; მაშინ მე აქ პოლიტეკნიკური კულტურული კიუაკი, პირები ასეული.

— მაა, მინდა დაქრია ვისწავლით რაიმე საკრავზე.

ეს იქ მისი თხოვნა, და ამხანაგი დოლინი შეუძგა მის სწავლებას.

მან ამოირჩია კორნეტი.

იგი შეიქნა მთელი ლეგიონის საუკარელი ბავშვი.

იმისი დედა იქ წითელი ეასარმა, და აღით აღმაფრენით ლადობდა თავის ოჯახში...

სადაც ლეგიონი იქ, იქაც ის: მანევრებზე,
სახაფხულო ბანაკად, ბანდიტების დექნის დროს...

— ამხანაგო ლეგთავო!..
 დიდი ბოდიში, რომ დღეს მუ-
 სიკას ვერ გაფუძდები, რადგა-
 ნაც ციუბა ისეგ ამიტედა,— მი-
 მართა დოლინში ლეგიონის
 თავს, რომელიც ამ ლაპარაკის
 დროს შემოვიდა.

— მას უერთ წასული ჰქონდა,
 ქანქალებდა, აციებდა...

— როგორ! დღეს გასაბ-
 ჭოების დღეა! — შეწებდ ლგ-
 თავი.

— ნუ სწუხართ. ჩვენი ორკესტრი არც დღეს შერცხვება. შე
მოგცემთ სამაგიერო კაცებ! — მიუგო დოლინძა.

— ვის?

— ჩვენი პატარა კორნეტი გაუძლვება ორკესტრს.

— ალიო?

— დიად.

— ჟო, არა უძავს... პირველი სობ არაა. ის ხმირად მოკ-
მდვის სოლმე, ისეა გამოწაფელი; აი, თქვენ დღესვე დაწმუნდე-
ბით ამაში, ამსანავო ლეთ. — დაატანა სამხეობმა ღიმილით.

დ.

— სმენა!! — გაისმა ლეგთავის სმა, როდესაც ბუკი დაჭრეს,
და ლეგიონი ჩამწკრიფდა.

ახმაურდა შესიყა... .

პატარა მუსიკოსი ლამაზად აძლევდა ნიშნებს.

ინტერნაციონალის ჰიმნი აზანზარებდა არეს...

საპატიო ეპოულით გამოიტანეს ღრომა...

ქარის ნელ შემოქროლებას ფრიალებს იგი.

— წინ იარ!! — გაისმა ლეგთავის მასილი, შესჭისვინა მისმა
ცხენმა და ტოტების ცემა დაიწეო. ამით გათამამებული სამხეობის
ღურჯა ნაგარდით ამოუდგა მას გმერდში...

ალიომ სელი მაღლა აიღო, და გაისმა მარში...

ლეგიონი დაიძრა აღლუმშე ლამაზი რიცებით.

თვალწარმტაცად მორთული ქალაქი სიხარულით ეგებებოდა კა-
საბჭოების დევსასწაულის, საქართველო ზეიმობდა 25 თებერვალის.

უკელაზე მაღლიან კი ალიო სარობდა.

პატარა კორნეტი...

ამ ზეიმს თითქოს მზეც გამოეხმაურა...

მას ღრუბლის ლეგა ფარდა ასწია და ღიმილით გადმოხვდა
არეა...

სეზმან ერთაწმინდელი.

ჩვენი ეძღვები

შექმ ალექსით გაიცინა,
შეწედ თოვა, ჩადგა ქარი.
— იცი, უახო, იცი, თინა,
რომ დღეს არჩევნები არა?!
გადასძისა თალივომ და
სწრაფად მათთან მიიღონა.
მაღვ იქმე გაჩნდენ თაშარ,
ალექსი და ცელი ზინა.
პატაწინა ლეტომბორელთა
გაიმბრობ ჩქარი კრებ.
დაბდგინეს, ახალ საბჭოს
წარუდგინოს დავალებად:
ხმირად სწავლას კრი კენტრებით
უჟირო გზების გამო.
შეაქეთ ჰელი სიდი,
გავიდეთ და დაბრაბოს.
შეაკეთ ჩვენი სკოლა,
შენობაა ერთობ ჰელი;
გავვისტენთ ჩვენ საბავშო
ხამეოთ ჩველო სასურველი.
ჩვენს სოფელში ჩვენი ტოლი

არვინ დარჩეს სკოლის გარეთ;
წრფელი გულით იზრუნეთ და
ობოლ ბავშებს მოუარეთ!..
შეწედ თოვა.. შექმ ალექსით
დაბურები სხივთ კრებული;
პატივიბი არჩევნებზე
იჩქარიან სისხრულით.

თოვეს. ზამთრის ნიავს მკაფრი სიცივე მოაქს მახლობელი მთებიდან.

გადათოვლილი სახლები მხოლოდ თოვლის გორჩაქებად მოჩანს.

ცივა. გაცრუეცილ ხეზე საცოდავად მემკადარა მძიერი ევავი და სარბად იურება ქოხის სახურავიდან ამომავალი კვამლისაკენ.

თოვლი ნელი-ნელ ცვივა და ძირამოს თეთრად ბარდის.

ათოვეს სახლებს, ათოვეს ხეებს და ათოვეს ბებერ ევავსაც.

აფრინდა ევავი და მეზობლის ეზოში გადაფრინდა. სან ფრუნით, სან ბარბაცით მიცოცდა თეთრად ამომურთულ კარავთან, აცოცდა ზევით, ფრთები დაიწურა, მიიხედ-მოიხედა და მმიმჯდ ჩაფიქრდა.

ეს კარავი, რომლის გადათოვლილ სახურავზე ეხლა ევავი ზის, პატარა ბოლშევიკების ბანაკია. რაზმს მეთაურობს თქმობრევი სერგო, „ორჯონიქიძევ“ წოდებული. მისი რაზმი არც ისე ცუდადაა შეიარაღებული, როგორც მტერს ჰკონია. რაზმის უფროსის თანაბეჭებული დადო სწოთვის პატარა ბოლშევიკების რაზმს. თოვლებით მოგრეხილ კოხებზე აქვთ ჩამოცმული გაეინული თოვლის ბურთულები და ისკრიან შორს, შორს—მოპირდაპირე ბანაკისაკენ.

გასროლებით თოვლის ბურთულები უკმბარებით სკდება ჭავრიდა და მტრების საზღვარზე ეცემა.

შორს, გადათოვლილ გორჩაზე მოჩანს მტრის ბანაკი. სახურავზე ფრიადებს სამფეროვანი ღრომა. უცნობ გაისმა საუკირის ხმა. ეს მტაბის უფროსი ვახთა, რომელიც საუკირის ხმაზე პატარა ბოლშევიკების რაზმს ბანაკისაკენ მოუნიშნა.

ଲାଭକୁ ରାଖିମେ ଶେଷ୍ଟିଗିର୍ଦ୍ଦା କରିଲା. ପାଇମେ ପରିହାନ୍ତିରେ, ଏହାକିମିଳି
ଧରିଲାଇସ କମାରୁଣିତ ପାଇମାରିତା ତର୍ଯ୍ୟାନିତ ଧାରାରୁଗଲି ଦାନାକିସାଙ୍ଗେନ, କା-
ହାଜି କାନ୍ଦଗୁରିନିବେ କାରାରା ପରିଶେଷଗପ୍ତିରେଇ ରାଖିଲା. କାନ୍ଦଗୁରାଙ୍ଗ୍ରେ କିମ୍ବାଲି
ଧରିଲାମା ଅମାରିତଗଲି.

ଲାଭକୁ କମିଳ-କମିରାଦ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରିହାନ୍ତିରେ:

— ଯରତି, ଅରି, ଯରତି, ଅରି!

ରାଖିଲା ମନ୍ଦିରି ଦାନାକିସାଙ୍ଗେନ.

୩୫

ମନ୍ଦିରାଳ୍ପି ରାଖିଲି କମାରୁଣିତ ଧାରିନ୍ଦ୍ରିଯିଲିମା ଶ୍ଵାଙ୍ଗମ ଶାନ୍ତିରେ ପା-
ଦିଲା ଘରିବାରେ ଏହା କାନ୍ଦଗୁରାଙ୍ଗ୍ରେନିରେ ଦାନାକିସାଙ୍ଗେନିରେ.

ଏହି ଶେଷକିମିଳି ଯରତ-ଯରତିମା ଖାରିଦିଶ୍ଵାଚିମା କାଳିକାମ, ଶିରିବ୍ୟାଦ ମରିମାରିତା
ତର୍ଯ୍ୟାନ, କାଦିପାତା ତର୍ଯ୍ୟାନିକ ଶ୍ରୀଜୀରା ଏହା କାରିବାରେ ଶିରିଲିନ୍ଦା କ୍ଷୁରିମି ଶାନ୍ତିରେ
ମନ୍ଦିରାଳ୍ପି ଶ୍ଵାଙ୍ଗମ. ମାତ୍ରାମ କାଳିକାମ ମିଶାନି ପାଇଲିଲା. ଶ୍ଵାଙ୍ଗମ ଆ-
ବୁଲା ତର୍ଯ୍ୟାନିକ ଶ୍ଵାଙ୍ଗମରେ ଏହା ମଧ୍ୟବିନିର୍ମାଣ ପାଇଲାକିନିର୍ମାଣ.

ଶାନ୍ତିରେ ଧାରିବିନିଲାଇ କାଳିକାମ ପରାବିଲାଇ ଶ୍ଵାଙ୍ଗମି ଏହା ପାଇଲାଇର କାଳିକି
ବ୍ୟାକିଲାଇଲାଇ ଶ୍ଵାଙ୍ଗମି. ଏହା ମଧ୍ୟବିନିର୍ମାଣ କାମିନିର୍ମାଣ ଦାନାକିସାଙ୍ଗେନ ମିମଦ୍ଦିଶିଲ
ରାଖିଲି ଏହା ମାଲ୍ଲି କାରିବିଲାଇ ଧାରାରେ ଅମିଶାନାଙ୍ଗ୍ରେଲା. ରାଖିଲି ଶ୍ଵାଙ୍ଗମିର
ମିଶି ଶ୍ଵାଙ୍ଗମି ଶେଷିମିଶିଲା ମିଶିପା ଏହା ରାଖିଲି ଶ୍ଵାଙ୍ଗମି ରିଗମି କାଦିପାତା.

დამ, ცოტა არ იქნას, შეურაცხეოფა იგრძნოდ და დოფები აეჭვენ! მაგრამ რას იზამ? მტკიცება კარის სამხედრო დისკიპლინა.

— ერთი, ორი, ერთი, ორი, მარცხნივ იარ! — გასცა ბოძანება დადომ და რაზმის ნაბიჯს ააუთლობ თავისი ნაბიჯიც. ასმაურდა დოლი. რაზმი მიღის წინ. მიუახლოვდენ ბანაკს. კარებში გამოჩნდა რაზმის უფროსი სერგო.

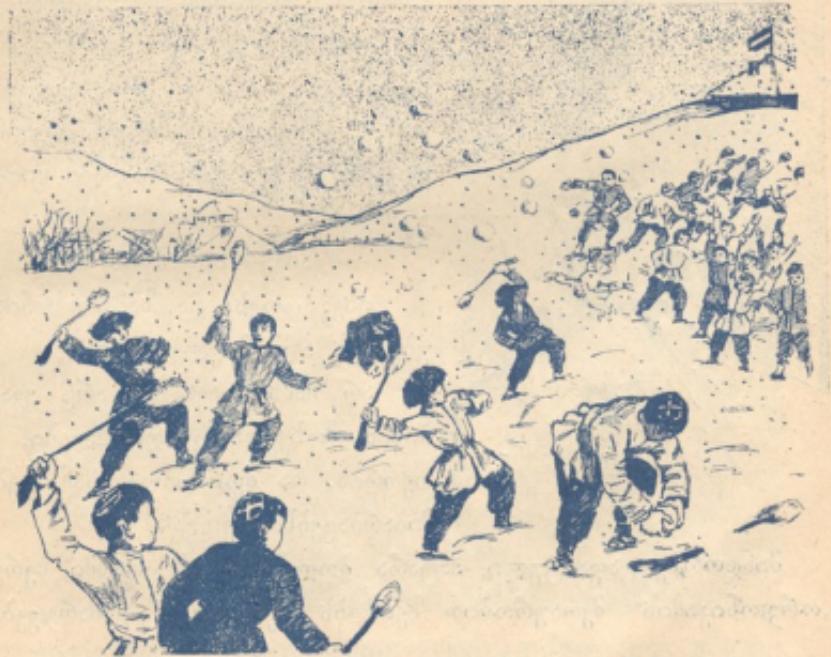
— სალამი წითელ გვარდიას! მიმართა მან ბანაკის წინ განერებულ რაზმს.

— სალამი! — ერთხმად შესძახეს კარისკაცებმა.

— ამხანაგებო, — განაცრო სერგომ და ტრიბუნაზე შედგა, — მტერი შეტყებზე გადმოდის, წელან ცნობა მომიჯიდა, რომ მტრის მზეერაგები ჩვენს სასღავარზე დამტანიან. შეტაკება მოსალოდნელია..

နှောင် ဖုန်းလွှာ ဒို့ကဲတ မီးအဲ၊ ရော် ပဲတော်မူလွှာ စားလှေ့ဖွေ့စာတ အဲခြုံစာမူစာင်း
မြောက်တွေ့ဆုံးစာဝါ!—စားလှေ့တွေ့ဆုံး နှောင်တမ်း ဒါ ရာဇ်မီး ပို့က ဂျာမူလွှာ。

ရာဇ်မူနိမ်း ပို့ကတော် ပဲမူလွှာ ပဲတော်မူချော်ဖွေ့စာင်း ရာဇ်မီး နှောင်တမ်း မျိုးစာ-
ျော်စာဝါတ ဪပို့ကလွှာ မြောက်ပဲင်း ပာဏာကျး ရာဇ်မူနိမ်း စားလှေ့တ ဂျာမူလွှာလွှာ
ပဲတော်လွှာ ပို့ကတော် ပဲမူလွှာ စားလှေ့တ ရာဇ်မူနိမ်း ပို့ကတော် ဒါ စားလှေ့တ ဂျာမူလွှာလွှာ

တွေ့တို့ပဲး ကဲ—မဲ့မူလွှာ 15 ပုံဖွေ၊ စားလှေ့တလောင် ဒါ စားလှေ့တွေ့—
ပဲမူလွှာ—ဤတွေ့လွှာလွှာတဲ့

ပဲတော် ပဲတော်မူချော်ဖွေ့စာင်း ရာဇ်မီး ဖျောက်နှောင်းလွှာ ကျော်မူလွှာ မီးစားလှေ့တ
မြောက်နှောင်း ကာမာရွှေဖွေ့စားလွှာ နှောင်တ အမဲ့အဲ ပဲမူလွှာ စားလှေ့တ ပဲမူလွှာ နှောင်း
နှောင်း ရာဇ်မီး ပဲမူလွှာလွှာတဲ့

— ကာမာရွှေဖွေ့စားလွှာ နှောင်း၊ မြောက်နှောင်း စားလှေ့တွေ့လွှာလွှာ!

— ဒာဝါ!—ကျော်မူလွှာ စားလှေ့တ ရာဇ်မီး ဒါ စားလှေ့တ ပဲမူလွှာလွှာ မြောက်နှောင်း
အမဲ့အဲတ နှောင်းတဲ့ ကာမာရွှေနှောင်း ပာဏာကျး မဲ့မူလွှာလွှာ စားလှေ့တ ပဲမူလွှာလွှာ

კარისკაცები. დატევებული. ზოგი ვაძენა და იარაღი გზაზე დაჭარა. შეძლებ ტევები წაიუგნეს იქნა ანგრეული ბოგირის გასაკეთებლად. ბოლშევიკებმა მოხსნეს მტრის ბანაზე ამართული სამფეროვანი დროშა და მის მაგიერ წითელი დროშა ააფრიალეს.

| — ამხანაგებო, მტრი დამპრესუალია, დევიდან ამ ქვეყანაში ცხადდება საბჭოთა ხელისუფლება. გაუმარჯოს უფროსი ამხანაგების შემცვლელ პატარა ბოლშევიკების რაზმის, რომელიც მოდის ლენინის იდეაბის დასაცავად! სალაში წითელ გვარდიას!

| — ვაშა! — იკრიალა სმაბ.

| ისევ თოვეს, და ზამთრის ნიავი უბერავს აღმოსავლეთიდან.

| არ ჩანს ევავი და არც ევავს ბივით მოსეტიალე ღრუბლები. ცა თეთრია, და მორის თოვლიან მოქმედი მიბარბაცებს შეს.

„ინდორზე გაფანტული პატარა ბოლშევიკების რაზმი სერგო „ორგონიკიძის“ მეთაურობით ზეიმობს უკანასკნელ გამარჯვებას.

ალიო მაშაშეილი.

გაეხარჯოს საქართველოს გასაგზობის ჩვა წელს!

რეა წელი შესრულდა საქართველოს გასაგზობიდან. რეა წლის წინად (1921 წლის 25 თებერვალს) ბურჟუატისა და მათი დამქანი მენევიცების მაგიერ სახელოფანია კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით ხელისუფლების სათავეში მუშები და დარიბი კლებები მოქმედნ.

საქართველოს გლოხები და მათი ბავშები მუტად მმიშე პირობებში ცხოვრობდნ, ისინი მონებად იუგნენ გადაქცეული, მათზე

მდიღრები, თავადაზნაურობა, მღვდლები და სპეციალისტები ბატონიდენ. შერომელი მოსახლეობა სკოლას, სინათლეს, წიგნს და ბინას მოკლებული იქთ და სიმშილისაკან აგადმეოდებოდა.

საქართველოს განაბჭობირი კი ჩვენმა მუშებმა, მმრომელმა კლებობამ და მათმა ბავშებმა არადაღმიანურ მდგომარეობას თავი დააღწიეს და ადამიანურ ცხოვრებას შეუძინ.

მენევიკების ბატონობის დროს საქართველოს მმრომელი ხალხი უფლებაურილი და ამუსად აგდებული იქთ; სოფელი ცალსლის აღმი იქთ განვეული, ცისეები მუშებით იქთ სავსე, სასახლეები კი სპეციალისტებით, სკოლები ინკრეოდა და მუშების და გლეხების ოფლით ჯალათების რაზმებს ინახავდნ.

დღეს? საბჭოთა ხელისუფლების დროს მუშები, ღარიბი გლეხები და მათი ბავშები კოველმსრივ ბერძიერი არიან და სოციალისტურ საზოგადოებას აშენებენ.

ჩვენი საბჭოთა ქავენის უოკელ კუთხები ახალი ფარიგა ქრისტიანი და ელსაბადგურები შენდება, გაჭეავთ გზები და არსებო, სკოლები და ქოს-სამკითხველოები მრავლდება, სოფელს ტრაქტორი დაეპარტონა, ასე რომ თუ მენევიკების დროს საქართველოს მმრომელი ხალხი ჟეკი ჯურის ნამირალის სათელი იქთ, დღეს წელში გამართულია და ლენინური პარტიის მტკიცე სელმდღვანელობით სოციალისტურ აღმენებლობას აწარმოებს.

ძირიყასთ აქტომბრულებო და მოწაფეებო! 25 თებერვალს დარაზულ მუშებთან, წითელ ჯართან და კომკავშირელებთან ერთად ჰელამ უნდა მივიღოთ მონაწილეობა თებერვლის ზეიმმ.

არცერთი მოწაფე 25 თებერვალს შინ არ უნდა დარჩეს, უკრაინი ქუჩებში უნდა გამოვიდეთ!

გაუმარჯოს საქართველოს განაბჭოების 8 წელს და საქართველოს მუშების და ღარიბი გლეხების ბელადს—საქართველოს კომუნისტურ (ბ) პარტიას!..

ჩვენი შითელი არაი.

იმპერიუმი
საბჭოთა კომიტეტი

ვანო თავის მამას-
თან ერთად ქუჩაზე
მიღიოდა; როდესაც წი-
ოლარმიელებმა სიმღე-
რით მწეობრად გაი-
რეს, ვანო ძეხურდა და
წითელარმიელებს გა-
ფაცისტებით მისჩერებო-
და, მერე უკცრად თავი
მაღლა ასწია და მა-
მას შეკითხა:

— მამილო, ნე-
წითელარმიელები?

— რევოლუციონერ სიმღერებს მდერიან, შეილო, — მიუბო
მამამ. წითელარმიელებმა შესე გაიარეს ის ქუა, სადაც ვანო და
მამამის, მიღიოდნ, ვანო კი მაინც არ ისვენებდა და მამას სულ
წითელარმიელების შესახებ ეკითხებოდა.

— შეილო, რადგანაც ასე გაინტერესებს წითელი არმია, უკრი
დამიგდე და ეკელაფერს გიაშობ.

— მამილო, მიამშე რამე, — უპასუხა ვანომ და სულგანაბული
მისჩერებოდა.

— შეილო, როდესაც საქართველო გასაბჭოვდა, როდესაც მუ-
შებმა და გლეხებმა აიღეს მაღა-უფლება, წითელი არმიის შექმნის
საკითხი დაისვა. რესეტი წითელი არმია უფრო ადრე ჩამოჟალიდა-
და, საქართველოში კი მისი შედგენა 1921 წლის თებერვლიდან
დაიწყეს. საქართველოს მუშები და გლეხები დიდი საღისით
ეწერებოდნ, წითელ არმიაში. მეფისა და მენშევიკების ღრმას თუ
ჯარისკაცები სამსახურს გაუტბოდნ, ასლა დიდის სიხარულით
შედიოდნ, წითელ ჯარში. მკელად ჯარისგაცები მეფისა და მდიდ-
რების დამცემლად გამოდიოდნ. თუმცა ჯარში მამინაც მუშები

ტავი რას მდერიან ეს

და გლეხები შაბურთობდენ, ოფიციები თავად-აზნაურებისა და ბურგების შეიღები იყნენ. ჯარისკაცების სცემდენ და მაღდატანებით ამსახურებდენ. ამიტომ მეფის ღრმას ჯარი დიდი უკმაყოფილება იყო. ჯარისკაცები აუცილებელი დატუშელი ჰეგვით და მათი ძირით კვლარაფერს ბეჭავდენ. შეიღო, ახლა უკრი დამიგდე და საქართველოს წითელი ჯარის შესახებაც კიამბობ. როდესაც ქართული წითელი ჯარი შესდგა, საქართველოს მუშებმა და გლეხებმა გადაწევიტეს საბჭოთა საქართველოს ინტერნესების დაცვა და წითელ უაზარმებს მიაშერეს. მართლაც, წითელი ჯარი რომ არ ეოფილიყო, ჩვენს მუშურ ხელისუფლებას საფრთხის მოელოდა. საბჭოთა ხელისუფლებას ბეჭრი მტრი ჰეგვა. ესენია: ბურუჟები, თავად-აზნაურობა, სამდგენლოება და ვაჭრები; საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ ბეჭრი რამ დაბარგეს მათ და ცდილობებს საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას და მევლი ღროის აღდგენას.

ქართული წითელი ჯარი, თავის თანამომე რესეთის გმირულ წითელ არმიასთან ერთად შერომელების მტრებს ებრძეის, და შერომელთა საბოლოო გამარჯვება წითელი არმიის სიძლიერეზეა დამეარებული. ჩვენმა წითელმა არმიამ შესძლო მდიდრებისა და მემატელების დამარცხება, იგი დღითი-დღე მაგრდება და იზრდება. მტრები შერომელებს კვლარაფერს დააკლებენ. ამიტომ არის, რომ წითელი არმია შერომელებს უკვართ.

23 თებერვალი წითელი არმიის დღეა. ამ დღეს მოელი კავშირის შერომელები დღესასწაულობენ და წითელ არმიას გამარჯვებას უსურვებენ. ბურუჟაზიული ქვეშები, რომლებიც საბჭოთა კავშირის მტრული თვალით უეურებენ, შერის თებლით მისჩერებიან ამ წითელ არწივებს, რომელთაც მისნად შეოფლით მუშათა კლასის ინტერნების დაცვა დაუსახადთ.

— ო, ნეტავი ჩეარი გავიზარდო, რომ მეც წითელარმიელი გავხდე, — სოჭეა ვანომ და შევვა მამას სახლში.

თოვლი იზვის

ხელოვნები მზე

ვერ წარმოიდგენთ, როგორ შევშინდი, — გვიამბო ერთმა მოგზაურმა. — პამპურგში ვიყავი; მოვდივარ დილით ადრე თოვლში და ქუჩაზე ვხედავ — ერთი კაცი მიდის, მიაგორებს ურიკას და რაღაცა ფხვნილს აბნევს ირგვლივ. ცოტა ხანში ეს კაცი თავისი ურიკით ქვაფენილზე ამოვიდა და თოვლში ანთებული წუმწუმა გადავდო. უცებ თოვლს ცეცხლი მოვევიდა. აითო, აშიშინდა და ჩელადგადაიქცა.

— რა ამბავია? — ვკითხე, გამვლელს. — მე გავვიქდი, თუ თოვლს მართლა ცეცხლი ეკიდება? იქნება თქვენში თოვლი ბამბის არის.

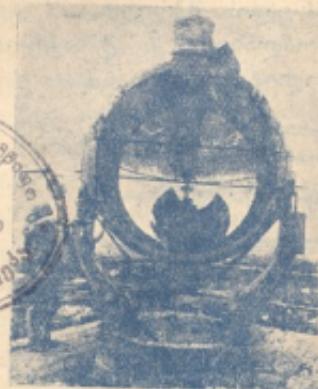
ხალხს სიცილი წასკდა.

— თოვლს კი არ ეკიდება, ფხვნილი გადააყარეს, ის ფხვნილი თოვლს რომ შეუერთდა, აირად — აცეტილენად — გადაიქცა. — ცეცხლი აცეტილენს ეკიდება, თოვლი კი დნება, და ჩვენც ეს გვინდა: ქუჩები გასუფთავდება.

მე გავუდექი ჩემ გზას, თოვლი კი შიშინობდა, ცეცხლი ეკიდებოდა, ყვითელ შუქ ჰქენდა ირგვლივ.

ალბათ, ჩვენშიც მალე შემოიდებენ ამას.

ამასწინათ ამერიკაში უზარმაზარი პროექტორი გააკეთეს. ამ პროექტორის სინათლე 2 მილიარდი სანთლის სინათლეს უდრის და მხესავით ანათებს 50 კილო-

მეტრის მანძილს. ამ პროექტორის სხივები რომ ფოკუსის ერთ წერტილში მოაქციო, ისეთი სიმხურვალე ექნება, როგორც მზეს. ამ პროექტორის დანიშნულებაა გაანათოს აეროლიტომები და საკურაციო გზები.

სამხრეთ კოლუმბია

ჩვენ ბევრი წერილი გვეონდა ჩრდილო პოლუსზე მგზავრობის შესახებ. სამხრეთი პოლუსიც მეცნიერი მოგზაურების სსეთსავე

ყურადღებას იქცევს, როგორც
ჩრდილო პოლუსი.

წლეულს ჩრდილო პოლუსის შე-
სასწავლად სამი ექსპედიცია წა-
ვიდა. ამჟამად გვინდა გიამბოთ,
როგორ მომზადებული წავიდა
ერთი ექსპედიცია, რომელსაც
მეთაურობს მფრინავი ბერდი.
ბერდის მეთაურობით გაემართა
სამხრეთ პოლუსზე 100 კაცი და
სამზადისზე დაიხარჯა 500.000
დოლარზე მეტი (დოლარი ჩვენ 2
მანეთს უდრის). თან წაიყვანეს
და წაიღეს:

1 ყინულის მჭრელი, 2 გემი,
4 აერობლანი, 7 ტრაქტორი,
75 ძალი,

6 დასაშლელი სახლი,

	2000 კილო შაშხი,
	2000 „ ლორი
	2000 „ ძეხვი,
	2000 „ დამარ. ხორცი,
	1000 „ ცხვრის ხორცი,
	1000 „ წიწილები,
	250 „ ინდოური,
	500 „ შეავე კიტრი,
	1000 „ მურაბა,
	1000 „ თამბაქო,
	500000 ბაპიროსი.

ამას გარდა თან აქვთ 800 ხელი
საცვალი, ელექტრონის სამრე-

ცხაო, 1000 კბილის საწმენდი,
10000 ნაკერი საპონი, პიანინო,
სამი გრამოფონი და სხვადასხვა
დასაკრავი იარალი, სხვადასხვა
შინაარსის მრავალი წიგნი და დიდი
რადიო. ბერდი გავიდა თავისი თანა-
მშრომლებით ამერიკიდან სექტე-
მბრის ბოლო რიცხვებში. მგზავ-
რები როსის ყურესთან გახერდე-
ბიან და იქ დაიდებენ მთავარ ბი-
ნას. როსის ყურედან სამხრეთ პო-
ლუსამდე 1400 კილომეტრია.
მოგზაურების ერთი ნაწილი ძალ-
ლებით და ტრაქტორით წავა პო-
ლუსისაკენ და გზადაგზა ყოველ
43 კილომეტრზე დადგამს განსა-
კუთრებული თვისების რეზინის კა-
რავს და შიგ დაალაგებს სანოვა-
გეს, თბილ ტანისამოსს და იარაღს.

ამ კარვებს დგამენ ბერდისა და
მისი ორი მფრინავისათვის: იმ შემ-
თხვევაში, თუ ისინი იძულე-
ბული გახდებიან ძირს დაეშვან,
კარვები იხსნიან მათ, კარვაიდან
კარვამდე აღვილად მივლენ და
ამრიგად მიაღწევენ როსის ყურეს-
თან მთავარ ბინას.

უზარმაზარი ქოლგა

ეს ამბავი ამერი-
კაში მოხდა.

ქალაქ ჩიკაგოს
თავს დასტრია-
ლებდა უზარმაზა-
რი აერობლანი.

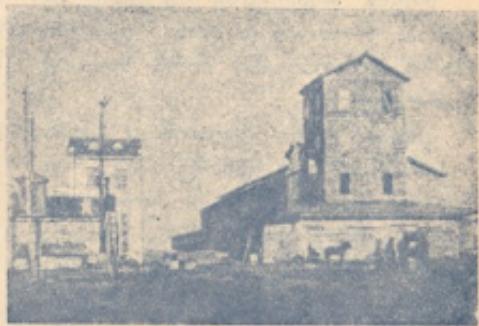
გამვლელები გა-
ჩერდენ და იქით-აქედან გაისმა:
— საწყლები!

მ ლ მ ვ ა ტ ი რ ი

საბჭოთა კავშირი ძალიან დოდია და აუარებელი პური მოდის მის მიწაწყალზე. ხორბალს კარგად უნდა შენახვა, მშრალ ადგილის, გარდა ამისა, მას სჭირდება გასუფთავება, გადარჩევა, რადგანაც არ ივარგებს, რომ სხვადასხვა ჯიშის მარცვალი ავურიოთ ერთმანეთში. სად უნდა წავიღოთ ამდენი პური, სად უნდა შევინახოთ? აი, ამისათვის აშენებენ უზარმაზარ შენობებს, რომლებსაც ელევატორი ჰქვიან.

ელევატორი ძალიან კარგად არის მოწყობილი; ის ასუფთავებს, არკვევს (სხვადასხვა ჯიშის ხორბალს ცალკეალკე აწყობს) და, თუ ელევატორი ზღვის პირას არის მოწყობილი, ხომალდებასაც თვითონვე ტვირთავს ხორბლით: ელევატორს აქვს 500 მეტრის სიგრძე ლენტები, რომლების განი 70 სანტიმეტრს უდრის. ამ ლენტებს ნაპირები ზევით აქვს აწეულიასე რომ ლენტი ჩვენებური წის, ქვილის დარს წააგავს. მანქანა ელევატორის ბელლებიდან მუდამ აყრის ხორბალს ამ ლენტებზე, რომლებიც მუდამ მოძრაობენ და ელევატორიდან ხომალდისკენ მიღიან, ხომალდზე ჰყრიან ხორბალს და ისევ ელევატორში ბრუნდებიან. ასე რომ არ იყოს მოწყობილი, მუშებს რომ გადაქმნდესთ ზურგით ხორბალი გემზე, ეს ქვირი დაჯდებოდა, მანქანების მუშაობა კი

ელევატორი.

ძალიან იაფი ჯდება. ის ელევატორი, რომელიც ზღვის პირას არ არის აშენებული, ასუფთავებს, ახარისხებს და ინახავს ხორბალს, რომ მოსახლეობას მიაწოდოს, როდესაც საჭირო იქნება. ამიტომ საბჭოთა ხელისუფლება ცდილობს რაც შეიძლება მეტი ელევატორი გააკეთოს და ამ მხრივ უკვე ძალიან წინ წავიდა საბჭოთა კავშირი მეფის დროსთან შედარებით.

ყანები რომ მოიმება, ხორბალის ელევატორის წინ ჩატყრიან უზარმაზარ ორმობებში, მეტე აამუშავებენ მანქანებს და ძალიან დიდი ჯამები გამოექანება ორმოსკენ, აივება ხორბლით და გაექანება ელევატორის დერეფანებში, რომ ბელლებებში ჩაყაროს ხორბალი, აქედან კი ლენტები გაზიდავენ გემზე, გემი კი წაიღებს სხვადასხვა უცხო ქვეყნებში გასაყიდად. ძალიან საინტერესო და სასარგებლოვა ელევატორი და ამიტომაც შენდება ახლა ძალიან ბევრ ადგილის.

ზინამ წვენი მოიტანა

(დასასრული)

— ღილილმე, ეს რა კარგი რომ ვიშოვე! — გაუხარდა ზინას, — მოდი, შინ წავიდო. რა ლაზათიანი ცეცხლი გვამნება!

სიტევა და საქმე ერთი იუო: დადგა ქვაბი მიწს, მოქშიდა კუნძს და ხენებით დაუწეო გორება. ცოტა მანძილი რომ გაიარა, მოუბრუნდა ქვაბის და გადაარბენინა კუნძთან. ეხლა ისევ კუნძს მიჰქო ხელი, მერე ისევ ქვაბის და ამ უოფით გაიარა ერთი ქუჩა, მეორე, მესამე.

უახლოვდება ზინა სახლს და თვალები უციალებს, ლოუები აჭარსდება. ეხლა უპყე აღარ სცივა, ის კი არა და ოფლი წურ-წურით ჩამოსდის.

გაერთო ზინა მუშაობაში და კურ ამჩნევს, რომ უპყე დაბინდდა. არც იმას ფიქრობს ზინა, რომ ეხლა დედაც მოსულია შინ და, ალბათ, შიძით გული უსკდება.

დედა კი მართლაც შეითავს შინ.

— რა ვწა, რა მოუვიდა ამ ბავშვს? ვად თუ ტრამვაიმ გადასრისა. ან თუ ავტოს მოჰქვა ქვემ? ან, ეგებ, სადმე თხრილმი ჩავარდა და გაიუინა?

გაისძა კარების ნელი კაკუნი.

— შემოდით! — დაიძახა დედამ. კარებში წითელარმიელი გა-
მოჩნდა. თავი ეაბალახით ჰქონდა წაკრული და მარტოკა თვალები
უჩანდა.

— ვინ კნებავთ? — ეკითხება დედა.

— თევდორე ივანოვის ოჯახი აქ ცხოვრობს? — ამბობს უც-
ნობი, — ბარათი მაქს თევდორეს განა.

— დიას, აქ გახდავთ... მიბომეთ... — ამბობს დედა და ხმა
უკანგალებს.

უცნობი ნელა მოუახლოვდა მაგიდას და უკრად უაბალახი მო-
იგდიობა.

— თევდორე! — შეჭერითა დედამ და გადაეხვია.

— მამა! მამა! — ახმაურდენ ბავშვებიც და მამას მიესინ. ვინ
კარგ ეხვევა, ვინ სელებზე ეკიდება.

როცა უკელანი დამშეიდდენ, მამა მიმოისევდა.

— ზინა სად არის? — იკითხა მან.

— ჟო, ზინა... — დაიწეო ღეღაძე, მაგრამ ნატაძ კარწებულის?

— ვიდაც ამოდის კიბეზე!

მართლაც, კაცით კარი და ძიგ ზინა გამოჩნდა. ხელში ქაბი ჩაებდევა, თავშალი გადამრობოდა და ოქროსფერი თმები აჭარ-

ხლებულ ლოუებზე ჩამოძლოდა. მამას კერ ამჩნევდა და ნაწევებ-ნაწევებ აბნევდა გაუგებარ სიტყვების:

— ღეღილო... კუნძი... კინვაზე წვენი...

მამამ აღარ დაცალა ამბის დათავება და ხელში აიტაცა. ღეღაძ დამზრალი ხელებიდან ქაბი გამოაცალა, ბავშები კი მიესიენ და სეტევასავით აურიდენ კითხვებს: „რა? როგორ? სად? როდის?“

როდესაც ზინას მონაბოგარი კუნძი ღუმებული მხარეულად აკიზ-გიზდა და უველანი სუფრას შემოუსხდენ, მამამ მიმართა ბავშებს:

— აი, ბავშვებო, იცოდეთ, რომ დღეიდან ჰეტროგრადი გაწითლდა და მუშარ-გლეხურ სახელმწიფოდ გამოცხადდა.

— თუთრები აღარ მოვლენ? — შეკითხა მიტო.

— აღარ, — გაცინა მამამ. — ისეთი კი მოჰკურცხლეს, რომ უკანაც აღარ მოუხედნიათ.

— დღეს ჩვენ ორი გმირი გვევს, — უეცრად გამოაცხადა მამომ, — მამა და ზინა: მამამ თუთრები დაამარცხა, ზინამ კი უინვა.

— გაუძარჯოს ჩვენ გმირებს — მამას და ზინას! — დაიუკირა მიტომ.

— ასე არა, — გაუსწორა ნატამ, — გაუძარჯოს მუშარ-გლეხურ სახელმწიფოს, მამას და ზინას!

— ვაძა-ა-ა! — შესძახეს ბავშვებმა და მათი მხიარული ეივინა დიდხანს ისმოდა მოვლ სახლში.

გ. გ. — დ.

შინაური პინტ.

გაცივდა და აებდ გახდა
შაწაწინა ბელა,
არისად უძაბს ღვდა, კიღრე
არ გაუვლის ხველა.
მოეწუინა ბელას წოლა,
ცრემლი ჩამოსცვივდა:
„ახ, ღვდიკო, ჩემს ტოლებთხ
უონა როგორ მიხდა!“
ამ დროს კარი შემოადეს
და მოვიდენ უცბად
ლეთ, მართ, ოთარიკო,
ქეთო და ბაბუცა.
ეველა ბელას თავს ევლება,
ეველა ატიტინდა:
„აბა, ბელა, რით გაგართოთ,
გვითხვარი, რა გინდა?“
—ისეთ რამე გაგაჭებებ,
რომ ბეჭრი იცინო! —

სთქვა თთარშა და საჩარლოდ
კამოაწეო კინო.

ელექტრონის წინ დაჭეიდა
თეთრი ტილოს ფარდა,
და პატარა კინოსურათს
სდგამს თთარი მარდად.

„აი, ცხენსა მიაქანებს
ლუთ უძიძარი,

უნდა მოები გადალახოს,
გადაცუროს მტევარი!“

„ეხლა მძიერ ჩვენს ბაბუცას
მიერთმევა ღოში,
მაგრამ მართ გამოსტაცებს,
და ატედება ომი!“

ბეჭა წევს და თან ხარხარებს,
რომ სჩეჩავენ მართს,
ბავშები კი ივონებენ
სცენტის სახუმაროს.

მოცემებავე და მესანმრე,
ბოლოს მიემატათ

ბეჭას ღიღი მეგობარი,—

გაქცილი გატბც!...

ამოღენა თავის ღდეში

ბეჭას არ უცინა

და, ბავშები რომ წაჟიდვენ,
ტებილად ჩაეძინა.

მარიამ

କୋଠା ତମେହନ୍ତି ଲେଖକ

ଶଶ୍ରୀବଂଶ କୋଠା ରାଧାକୃଷ୍ଣମିଶ୍ର କୌଣସିତ ପିଲ୍ଲାର ମିଶ୍ର, ରଜ୍ଯାଧୀନ ରାଜପାତ୍ର ର୍ଯ୍ୟାଲୀର ରାଜ୍ୟରେ ଉପଚାରି, ମହାନାମ ମହାନାର୍ଥୀଙ୍କୁରେଣ୍ଟ ନାହିଁ ମନୋଧାରା ଏବଂ ମନ୍ଦିରରେ ମୋହନିକାରୀ.

— କିମ୍ବା ଏହି ରାଜପାତ୍ରରେ, ଅନ୍ତର୍ମଧରେ, ଏହା ମନୋଧାରିଙ୍କରେ?

ବାହୀର ରଜ୍ୟରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ପାଇଯାଇଲୁ ଏହା ପରିପର୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ, ମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟରେ, ମନୀଶ ପାଇଯାଇଲୁ ଏହା ମନୋଧାରିଙ୍କରେ.

— କେବଳାକ, ରଜ୍ୟରେ, ଏହା ମନୋଧାରିଙ୍କରେ ଫହିରାଇଲୁ! କେମି ପ୍ରାଣୀର ମନୋଧାରି ହେଲାମନ୍ଦରେଣ୍ଟରେ. ରଜ୍ୟରେ ବୈପିମ ଏକତ. ମୃଜାପରିଦିନର ରାଜ୍ୟପାତ୍ରରେ ବୈପିମ ଏକତ. କେବଳାକ, ରଜ୍ୟରେ ମନୋଧାରିଙ୍କରେ ଏହା ମନୋଧାରିଙ୍କରେ, ଏହା ମନୋଧାରିଙ୍କରେ.

— ମୈରୀ, ମୈନ୍ ଏହା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କରେ, ମୈନ୍କ ମାତରମ ମନୋଧାରିଙ୍କରେ, ଯିବିଧିରେ!

— ମୁଁ ବିନିନି ବୈପିମ ମନୋଧାରିଙ୍କରେ, ରଜ୍ୟରେ, ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ମନୋଧାରିଙ୍କରେ, ବାହୀରରେ ଶବ୍ଦରେ ବାହାରେ, ମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟରେ, ମନୋଧାରିଙ୍କରେ. କ୍ଷୁଣ୍ଣମନୋଧାରିଙ୍କରେ ହେଲାମନ୍ଦରେ ତାମଦମ୍ଭ ଶବ୍ଦରେଣ୍ଟରେ.

କୋଠା ମନୋଧାରିଙ୍କରେ କ୍ଷମିକାରୀ ରଜ୍ୟରେ. କ୍ଷମିକାରୀ କରିବାକାଳେ ଏହାର ରଜ୍ୟରେ ମନୋଧାରିଙ୍କରେ ନାହିଁ. କୁଣ୍ଡଳରେ କରିବାକାଳେ ଏହାର ରଜ୍ୟରେ ମନୋଧାରିଙ୍କରେ ନାହିଁ.

— ହିନ୍ଦୁମିଶ୍ର, ରଜ୍ୟରେ, ବାହୀରରେ କରିବାକାଳେ ଏହାର ରଜ୍ୟରେ ମନୋଧାରିଙ୍କରେ.

— ମୈରୀ ରଜ୍ୟରେ କରିବାକାଳେ ଏହାର ରଜ୍ୟରେ ମନୋଧାରିଙ୍କରେ.

— ମାଘରେ ପଢିଲା! ଶ୍ରୀରାମ ମାତ୍ର କେବଳ ଏହା, ଧର୍ମକିଛି କିମ୍ବା
ପାତାରାତ୍ରିଯଥିଲା ମୁହମାତାବଦିରେ ଉଲାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା ଚାରିବାନ୍ତରା କିମ୍ବା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା

ଅକ୍ଷୟାର୍ଥୀଙ୍କ ଧ୍ୟାନର ବାବା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା

ଦିଲାଇସ.

— ହଁ, ମିଠା! ରୂପକଣି ରାତ୍ରିଯାଇଲା. କେବଳକାହାରେ କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା

— କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା

— କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା
କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା

କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା କିମ୍ବାନ୍ତରା

ଶିଳ୍ପରିଜନଙ୍କୁ
ବିମ୍ବିତ

— გირვანქა შაქრი? ათი შაური.

— რაო? ათი შაური? ცეცხლი ხომ არ გაიდება! თქვენთან რად არის აკრე ძვირი?

— ჩვენთან ფასი აკრეა: ძეგიძლიათ სხვა-
გან იყიდოთ.

ამრიგად შეიდგელების რაცხვა იყოთ.
ხშირად დუქანს ჰპიტაჭს, როდესაც დედა
ძინ არ არის.

გაუწეულდა ცხოვრება კოტეს დედას. მუ-
რის უელიც კი სასესხებელი მექნა. ის იმუ-
ლებული გახდა დამშტარ დუქანი, და კოაზე-
რატივში დამღადგებლად მოეწუო. კოტეს სი-
ხარულის საზღვარი არა აქვს. მიიღეს კიდე-
ვაც და ჩაწერია პილურიბი. სახეცვლებელიც დადის. პირველი
მოწაფეა. თავისი დაკვირვებული სიქციელით მეტელას შეაუგროა თა-
ვი. ხშირად დედას გვერდით დაუკადება და ეტიტინება:

— მალე გავიზრდები და მრომასაც
შეგიმსუბუქებ, დედა! ხომ კმაროვილი ხარ,
რომ დაქანს თავი დაბანება! რამდენავი
სიცოცხლე დაგიწეველია, გაბრიოვის იქ
ნოტით კანტელით სული გვეხუთებოდა.
ხემდ არაქს მიჰეიდდი, ჭიქს მოელი
ბოთლის ფასდ, დეინით გაღებილ მეთ-
ღელს და აკრე დამცირებით გირჩედით
თავს.

წარსულის მოგონება საძინელი
ეჩვენება დედას, სიხარულით შესცემის
ძვილს, თავს ბეღნიერად გრძნობს, რომ ჯერ კიდევ რა წლის ბავ-
ძი ამდენ დაკვირვების იჩენს.

— იმავე კავშირი არ უმარავდება —
— იმავე კავშირი არ უმარავდება —
— იმავე კავშირი არ უმარავდება —
— იმავე კავშირი არ უმარავდება —

ჩვენი მკითხველების წერილები

ზამთრის სურათი

ზამთრიდა, თოვლიდ ცეივა,
არეს თეთრ საბანს აფენს.
ხეხე ზის ბეღურა, სცივა,
მხრარელად გეღარ ჰყენენს.
ბავშვი ნაძლენს ურიან
საწეალ შეირ დაბუას;
გუნდაობენ და დარბიან,
სდგაჭენ თოვლის ბაბუას.
შექს ელიან, თამაძობენ
ეს კომუნის ძვილები,
მარსილებით ცურაობენ,
ვარდისფრად გამლილები.

მაყვალა ბატკოშვილი.

წერილი რედაქციის მიმართ

ამხანაგო „ოქტომბრელის“ რედაქციი. „ოქტომბრელი“ გვიყვარს, ჩვენ ბევრ ლექსსა და მოთხოვბას ვკითხულობთ, ამბებსაც ვგებულობთ „ჩვენი გაზეთიდან“, მაგრამ ჩვენ შესახებ კი არაფერს სწერთ; როგორ ცხოვრობენ ოქტომბრელები სახლში, როგორ მეცადინეობდნ ჯგუფებში, რა არის ანალი სკოლაში.

ოქტომბრელები ხოსტ და ლიზა.

პ ა ს უ ხ ი

როდის მოგვწერეთ თქვენი ამბავი და არ დავბეჭდეთ? მოიწერეთ და დავბეჭდავთ.

„ოქტომბრელი“

ბ უ ს ბართუ

ჩვენ გვყავდა ბორჯომში ბუს ბარტყი, ერთმა პატარა ბიჭმა მოგყიდა. ბუ ჩაესვით გალიაში, ვაძლევდით რძიან პურს, წყალს, გალიასაც ვუწმენდით, მაგრამ მაინც მუდამ აფხორილი იყო და, რომ მივუახლოვდებოდით, ჩაგვინისკარტებდა. ბუმბული რბილი და ფურფუშა ჰქონდა; თუმცა პატარა იყო, დიდი ჩანდა. ყვითელი ფართო და რგვალი თვალები ჰქონდა და სულ ეძინებოდა. დაღამდებოდა თუ არა და ტყიდან მოისმოდა ბუების ძანილი, ჩვენი ბუც გამოცოცხლდებოდა და ისიც კივილს იწყებდა. როდესაც დავინახეთ, რომ არ შეგვეჩია, შეგვეცოდა. მაგრამ საღ გავუშვებდით, ფრენა არ შეეძლო. ერთ ღამეს გალიის კარი ღია დაგვრჩენოდა და დილით ბუ აღარ დაგვხვდა შიგ. ბევრი ვეძებეთ და ვეღარ ვიპოვეთ. არ ვიცით, მისმა დედამ წიიყვანა თუ მოკვდა საღმე.

ბორჯომელი.

გ ა მ უ ვ ე ნ ა

ჩვენ გამოფენა გვქონდა საბავშო ბალში. გამოფენილი იყო ბავშების სხვადასხვა ნამუშევარი, კედლის გაზეთი და ნუსხა, საღაც აღნიშნული იყო, ვინ რამდენჯერ მოვიდა ჭუქუიანი და ვინ სუფთა. მას შემდეგ მე შინაც მოვაწყე სა-

ბავშო ბალის თამაში და ყოველ-
თვის ვნიშნავ ნუსხაში, ვინ რო-
გორი მოდის.

შელიკო გუგუნაშვილი.

თ ო ვ ლ ი

დედამ დილით მასარა:
თოვლი მოდის ჭილარა.
გარეთ გაველ, ეზოში
თოვლამა ფიჯქი მაუარა.
მთლად დადუმდა მიდამო,
ხემ ტოტები დახარა,
მმიღება ჩიტუნიაშ
ცხარე ცრუშლი დადგარა.
გ. სიხარულიძე.

მ უ რ მ აჭ ნ ს ე ჭ ი

ტფილისიდან რომ წამოვედით,
აქ მოვედით, მურმანსკში. ჩვენ ძა-
ლიან შორს ვართ ახლა თქვენგან.
როდესაც აქ მოვედით, ძალიან

მოწყენილი ვიჟავი და ვტიროდი
კიდევაც. მამამ მითხრა: არა უშავს,
შევეჩვევი. აქაც ხალხი ცხოვრობ-
სო. მართლაც შევეჩვევი.

ძალიან ლამაზია ჩრდილოეთის
ნათება. ცაზე ხანძარი ანთია. პირ-
ველად რომ დავინახე, შევშინდი

და არ მინდოდა ყურება. მერე
შევეჩვევი და მიყვარს მისი ცქერა.
აქ ირმებით დადიან. ირმები ძა-
ლიან სწრაფად დარბიან. რომ
იცოდე, რა ლამაზები არიან! ძა-
ლიან კი მეცოდებიან. აქ ძალლე-
ბითაც დადიან, შეაბამენ ბევრს
ერთად მარხილში, და ისინი ისე
ჩქარა მირბიან, რომ ირმებს არ
ჩამორჩებიან. გიგზავნი ჩემი პა-
ტარა დის ნახარს—როგორ დადიან
ირმებით.

თქვენი დიმი.

რადიო-კონცერტი

რადიო-აპარატზე ზის ჩიტი და
გალობს. ჩიტის გალობას გადა-
ტკემი აპარატი სხვადასხვა გხარეს

გზავნის. ახლა შეხედეთ მეორე
სურათს—ჩიტის გალობას ისმენს
რადიომოყავრული ძალი. ისმენს
და ღრინიავს, ესმის და ბრაზობს,
რომ ვერ ხედავს და დაჭერა არ
შეიძლება.

25 0 0 3 0 6 3 1 3 0

მუს. გრ. კოდელაძის

სიტყ. აღ. შავაშვილის, ართურის

Georgian lyrics from the musical score:

დღეს ელევანტი ჰეიმია,
რომ გუბუნით გადიადონ,
ჩვენთ მხსნელო თქბერებოთ,
სიქართველოს განთიადო!

დღეს საბჭოთა ცხოვრებისთვის
მაგალითად შენ ეს მოგაქვს:
სიცოცხლე და სისარული,
სინათლე და მშენებლობა!

სახელგამის გამოცემა

სახელგამის გამოცემა

	შა. კ.
1. თეთრშებულება	— 20
2. ჰატარა ყბიჭის თანამდინარებულება	— 50
3. მოისაზრება	— 50
4. ჰატარა მშენებლები, — ფერადი სურათებით	— 80
5. ჩემი წიგნი, — ფერადი სურათებით	— 75
6. ათეული, — ფერადი სურათებით	— 20
7. ჩემი მეტაპორტრეტი და ნაცნობები, — ფერ. სურათები	— 50
8. გოგის და მურის, — ფერადი სურათებით	— 1-25
9. ბაქშთა სიძლიერები, — თ. ძავერსაძილის	— 80
10. კომუნარის შეინარჩუნება	— 1 —
11. ვინ არის ეჭვლაზე მღვდერი, — ფერად სურათებით	— 75

1929

ପ୍ରମୁଖ ଲାଭ ପତ୍ର

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର ପରିଚୟ ପତ୍ର

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ. “ପ୍ରମୁଖଲାଭ”

ପ୍ରମୁଖ
ଲାଭପତ୍ର

ପରିଚୟ
ପତ୍ର

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ. “ପ୍ରମୁଖଲାଭ”

ପରିଚୟ
ପତ୍ର

ପରିଚୟ
ପତ୍ର

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଅଧିକାରୀ ପିଲାତ ଏବଂ କାବ୍ୟବାକୀ ପିଲାତ

ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର

“ପ୍ରମୁଖଲାଭ” — ପିଲାତ ପିଲାତ — 3 ଟଙ୍କା 50 ଟଙ୍କା
ବାବ୍ଦିକ ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର
ବାବ୍ଦିକ ପତ୍ର

“ପ୍ରମୁଖଲାଭ” — ପିଲାତ ପିଲାତ — 5 ଟଙ୍କା
ବାବ୍ଦିକ ପତ୍ର
ବାବ୍ଦିକ ପତ୍ର — 13 ଟଙ୍କା

ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର
ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର

“ପ୍ରମୁଖଲାଭ” — 25 ଟଙ୍କା
“ପ୍ରମୁଖଲାଭ” — 25 ଟଙ୍କା

ଅବଶ୍ୟକ: ପ୍ରମୁଖଲାଭ, ଅଧିକାରୀ ପିଲାତ, ନଂ 22, ବାବ୍ଦିକ ପତ୍ର
ବାବ୍ଦିକ ପତ୍ର). ଅବଶ୍ୟକ ପତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା “ପ୍ରମୁଖଲାଭ” ପିଲାତ
— 3 ଟଙ୍କା 50 ଟଙ୍କା ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର.

ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର — ବାବ୍ଦିକ ପତ୍ର ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର.

ପାଠ୍ୟ ପତ୍ର — ବାବ୍ଦିକ ପତ୍ର.